

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΙΑ' ΕΦΟΡΕΙΑ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ

παιδεία & αρχαιολογία:

εκπαιδευτικά
προγράμματα
του ΥΠ.ΠΟ.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ
ΗΜΕΡΙΔΑΣ
13-3-93

ΧΑΛΚΙΔΑ
3000

Η Ακρόπολη μέσα από τα μάτια των Εκπαιδευτικών

Η παλαιότερη φωτογραφική μαρτυρία που έχουμε από την επίσκεψη ενός σχολείου στον Παρθενώνα είναι του Παρθεναγωγείου της Σχολής Χίλλ το 1860. Εκατόν σαράντα χρόνια αργότερα η επαφή με το μνημείο παραμένει η βάση κάθε εκπαιδευτικού προγράμματος.

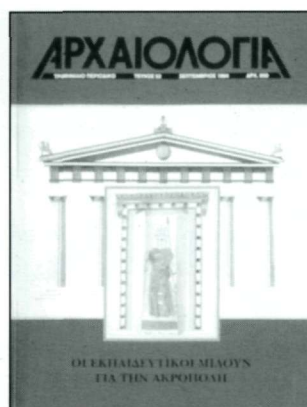
Το Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων της Ακροπόλεως δημιουργήθηκε το 1987 από την Α' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων και την Επιτροπή Συντηρήσεως Μνημείων Ακροπόλεως και στεγάστηκε στο Κέντρο Μελετών Ακροπόλεως. Σκοπός του Τμήματος είναι να διευκολύνει την επαφή τόσο των παιδιών της σχολικής ηλικίας, όσο και όποιων άλλων ενδιαφέρονται, με την τέχνη και την αρχιτεκτονική της κλασικής αρχαιότητας καθώς και με τα μεγάλα έργα συντήρησης και αναστήλωσης, που πραγματοποιούνται στον Ιερό Βράχο. Οι μαθητές των σχολείων επισκέπτονται σήμερα την Ακρόπολη ή το Κέντρο Μελετών Ακροπόλεως και τα προσεγγίζουν μέσα από ένα θέμα βάσει του οποίου οργανώνεται η επίσκεψη. Η ηλικία και οι γνώσεις των παιδιών καθορίζουν το επίπεδο κάθε προγράμματος στο Κέντρο Μελετών.

Το ένα πρόγραμμα έχει θέμα την **κατασκευή ενός αρχαίου ναού** κατά τη διάρκεια του οποίου οι μαθητές βήμα προς βήμα, δημιουργούν ένα δικό τους αρχαίο ναό. Το άλλο πρόγραμμα έχει θέμα τη **Ζωφόρο του Παρθενώνος**, όπου οι μαθητές με τη βοήθεια ενός μικρού παιδιού, που τους κάνει ερωτήσεις συμμετέχουν στην Πομπή των Παναθηναίων, αναγνωρίζουν τα μέλη της πομπής και αναζητούν τους θεούς του Ολύμπου.

Στην Ακρόπολη αντιστοιχα το ένα θέμα είναι η αναζήτηση της θεάς **Αθηνάς**. Η θεά, τα σύμβολά της, ιστορίες από τη μυθολογία, η λατρεία της στην αρχαία Αθήνα και παράλληλα τα αρχαία αγάλματά της και η σχέση τους με τα κτίρια και το χώρο, αποτελούν τη βάση του προγράμματος, που ολοκληρώνεται με την τοποθέτηση γύρω από το προοπτικό σχέδιο του βράχου της Ακροπόλεως με τα μνημεία, αυτοκόλλητων με τα διάφορα αγάλματα της θεάς.

Το δεύτερο εκπαιδευτικό πρόγραμμα έχει ως θέμα την πορεία του αρχαίου περιηγητή Πausανία πάνω στην Ακρόπολη. Αποσπάσματα από τα αρχαία κείμενα του **Πλούταρχου** και του **Πausανία**, η μετάφρασή τους και οι σχεδιαστικές αποκαταστάσεις των μνημείων της Ακροπόλεως διευκολύνουν την κατανόησή τους από τους μαθητές. Ο βασικός άξονας της επίσκεψης είναι οι μαθητές να εντοπίσουν τι δεν βλέπουν από τα μνημεία που είδε ο Pausanias και παράλληλα τι βλέπουν από τα μνημεία που δεν είδε ο αρχαίος περιηγητής.

Καθώς τα μνημεία της Ακροπόλεως περιλαμβάνονται στη διδακτέα ύλη των περισσότερων σχολείων όλου του κόσμου, το ενδιαφέρον των εκπαιδευτικών για τα προγράμματα είναι πάντοτε ζωηρό. Οι αιτήσεις για προγράμματα είναι τόσο πολλές (τα προγράμματα

που ανέφερα κλείνουν σε μια εβδομάδα για όλο το χρόνο) ώστε πολύ σύντομα συνειδητοποιήσαμε, ότι η μόνη δυνατότητα ανταπόκρισής μας και η πρώτη μας προτεραιότητα πρέπει να είναι η προετοιμασία του κάθε εκπαιδευτικού, που ενδιαφέρεται.

Στόχος μας λοιπόν έγινε η συχνή επαφή με τον εκπαιδευτικό, ώστε με τη βοήθεια των ειδικών σεμιναρίων και του ειδικά κατασκευασμένου Παιδαγωγικού Υλικού, να κάνει μόνος του τα σχετικά μαθήματα τόσο στο σχολείο, όσο και κατά την επίσκεψη των μαθητών στον αρχαιολογικό χώρο και στο μουσείο.

Το εκπαιδευτικό υλικό είναι μία από τις προτεραιότητες του Τμήματος Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων της Εφορείας Ακροπόλεως. Αποτελείται από κείμενα ειδικά γραμμένα από το τμήμα μας, τα οποία συνοδεύονται από διαφάνειες, βιβλία και αντίγραφα. Δύο αφίσες με θέματα η “Ακρόπολη των Αθηνών κατά την αρχαιότητα” και “Κίονες των τριών ρυθμών της κλασικής αρχιτεκτονικής” τυπώθηκαν με τη χορηγία της Ένωσης Φίλων της Ακροπόλεως και διανέμονται στα σχολεία που μας τις ζητούν.

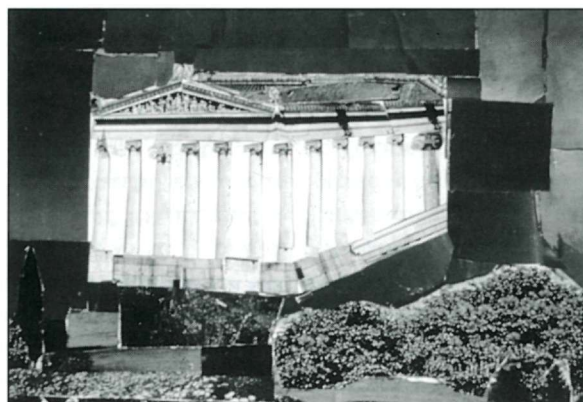
Για το Ν. Ευβοίας πέρισυ οι συνάδελφοι Ψάλτη και Χιδιρογλου -και τις ευχαριστώ πάρα πολύ γι’ αυτό-, δανείστηκαν τις μουσειοσκευές και τις χρησιμοποίησαν και στα τρία μουσεία της ΙΑ΄ Εφορείας Αρχαιοτήτων. Στη συνέχεια αυξήθηκαν οι συμμετοχές της Εύβοιας στα δικά μας προγράμματα. Εκπαιδευτικοί από τη Νέα Αρτάκη, τη Λίμνη Ευβοίας και την Κάρυστο δανείστηκαν υλικό.

Ειδικότερα οι μουσειοσκευές του Κέντρου Μελετών Ακροπόλεως, είναι οι εξής:

1) Το Ιερό της Ακροπόλεως: Αποτελείται από ένα πρόπλασμα του βράχου της Ακροπόλεως, από τα επιμέρους προπλάσματα των κτιρίων του Ιερού και τέλος από τον εκπαιδευτικό φάκελο. Ο μαθητής παρατηρεί και τοποθετεί τα κτίρια στο βράχο, τα συγκρίνει, μελετάει τις διαστάσεις τους, τη λειτουργία του κάθε κτιρίου, τον προσανατολισμό και την ακριβή του θέση στην Ακρόπολη και αναπαριστά με τη φαντασία του το λαμπρό Ιερό, όπου οι Αθηναίοι λάτρευαν την προστάτιδα Θεά τους.

2) Οι Ρυθμοί της κλασικής αρχιτεκτονικής: Με κίονες και σφραγίδες οι μαθητές μπορούν να συνθέσουν τον δωρικό, τον ιωνικό και τον κορινθιακό ρυθμό, και δημιουργούν όψεις κτιρίων σε δικές τους συνθέσεις.

3) Λιθοξοϊκή: Μια σειρά εργαλείων, όμοιων με τα αρχαία, και ένα κομμάτι μάρμαρο στο οποίο διακρίνονται τα διαδοχικά ίχνη των εργαλείων, καθοδηγούν τους μαθητές να δοκιμάσουν να λαξεύσουν λίθους, να παρατηρήσουν τα ίχνη των διαφό-

ρων εργαλείων και να μάθουν να τα αναγνωρίζουν επάνω σε επιφάνειες αρχαίων κτιρίων και γλυπτών.

4) Αρχαία ελληνική ενδυμασία: Περιλαμβάνει μια σειρά αντιγράφων των βασικών τύπων της αρχαίας ενδυμασίας. Οι μαθητές τα μελετούν και τα δοκιμάζουν. Έτσι εντοπίζουν τους διάφορους τύπους ενδυμασίας σε οποιοδήποτε Μουσείο υπάρχει συλλογή αρχαίων γλυπτών και αγγείων.

5) Αρχαία ελληνικά μουσικά όργανα: Περιλαμβάνει αντιγραφή των αρχαίων οργάνων. Οι μαθητές με τη βοήθεια διαφανειών, βιβλίων, σχεδίων και μιας μαγνητοταινίας έχουν τη δυνατότητα να περιεργασθούν και να μελε-

τήσουν τα όργανα αυτά.

6) Η ζωφόρος του Παρθενώνα: Μουσειοσκευή με θέμα την Πομπή των Παναθηναίων, όπου συμμετέχουν θεοί, άνθρωποι και ζώα, περιέχει εκμαγεία των λιθοπλίνθων της δυτικής ζωφόρου σε κλίμακα 1:20. Ένα κομμάτι πεντελικού μαρμάρου, τα εργαλεία, ένας χρωματισμένος λίθος και τέλος το εκμαγείο της κεφαλής ενός ιππέα, δίνουν περισσότερα στοιχεία στο μαθητή και την επαφή με την πραγματική κλίμακα του μνημείου.

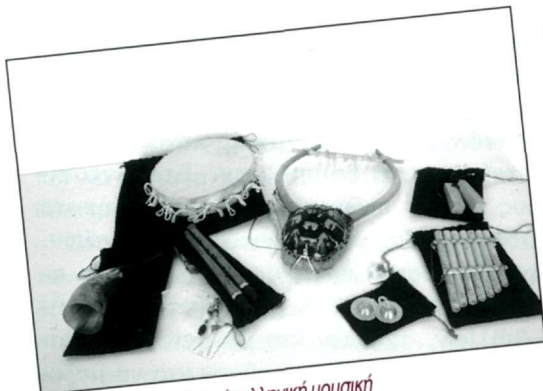
7) Το Δωδεκάθεο είναι μία Μουσειοσκευή που έγινε στο πλαίσιο του προγράμματος ΜΕΛΙ-ΝΑ. Ο κάθε θεός του Ολύμπου έχει μία έγχρωμη καρτέλλα και ένα δικό του έντυπο, στο οποίο έχουν συγκεντρωθεί πληροφορίες γι' αυτόν: μία σύντομη περιγραφή με τις σημαντικότερες ιδιότητές του, νύξεις για τους σημαντικότερους μύθους, χαρακτηριστικά στοιχεία για τη λατρεία του, οι κυριότερες επωνυμίες, τα κυριότερα ιερά και ναοί, που του είχαν αφιερωθεί. Αναφέρονται χαρακτηριστικές παραστάσεις του σε γλυπτά και σε αγγεία καθώς και τα σύμβολα χάρη στα οποία αναγνωρίζουμε τον κάθε θεό. Γραμματόσημα και νομίσματα με τους θεούς συμπληρώνουν την εικόνα. Οι πληροφορίες για το θεό εικονογραφούνται με μία χαρακτηριστική κεφαλή, ένα γλυπτό, ένα αγγείο, ένα νόμισμα, ένα ναό αφιερωμένο στο θεό, καθώς και ένα έργο τέχνης από την Αναγέννηση μέχρι σήμερα. Η μία όψη του εντύπου έχει μόνο εικόνες και μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μικρή αφίσα μέσα στην τάξη.

Η δομή των βασικών αυτών εντύπων και οι πληροφορίες, που δίνονται για τον κάθε θεό αποτελούν τη βάση των παιχνιδιών και των προτάσεων για τον εκπαιδευτικό, που περιέχονται στο φάκελο. Οι μύθοι και τα σύμβολα παραπέμπουν στις καρτέλλες και στο παιχνίδι "Μία φορά και έναν καιρό..." όπου οι μαθητές φτιάχνουν ιστορίες με αυτοκόλλητα. Οι επωνυμίες παραπέμπουν στις προτάσεις για τη γλώσσα. Τα Ιερά των θεών παραπέμπουν στο παιχνίδι γεωγραφίας με μαγνήτες. Όλη η εικονογράφηση των εντύπων με τις γνωστότερες απεικονίσεις των θεών και παράλληλα γνωστοί μύθοι και τα σύμβολα των θεών συνδέονται μαζί με το παιχνίδι "Ποιός είναι ποιός στον Όλυμπο;".

Οι Μουσειοσκευές αυτές έχουν ταξιδέψει από το 1991 που έγιναν οι πρώτες σε περίπου 1.300 σχολεία σε ολόκληρη την Ελλάδα και τις έχουν χρησιμοποιήσει σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία που κρατούμε περίπου 85.000 μαθητές.

Η προσπάθεια αυτή συνεργασίας με τους εκπαιδευτικούς ολοκληρώνεται με τα **ετήσια συνέδρια**, που οργανώνει η Α' Εφορεία Ακροπόλεως, κάθε Μάιο, με θέμα "Εκπαι-

Μουσείοβαλτίσα: Αρχαία ελληνική μουσική

δευτικοί και προγράμματα για την Ακρόπολη” τα οποία αποτελούν, ένα βήμα διαλόγου μεταξύ εκπαιδευτικών με κοινά ενδιαφέροντα για τη διδασκαλία μέσα από το πολιτισμικό μας περιβάλλον. Η Ακρόπολη αφ’ ενός, λόγω της σημασίας της και αφ’ ετέρου, λόγω της ύπαρξης οργανωμένου τμήματος εκπαιδευτικών προγραμμάτων δημιουργεί απλώς το ερέθισμα και την παρότρυνση για να προχωρήσουν οι εκπαιδευτικοί σε δικές τους εργασίες και να αναπτύξουν τις δικές τους ιδέες.

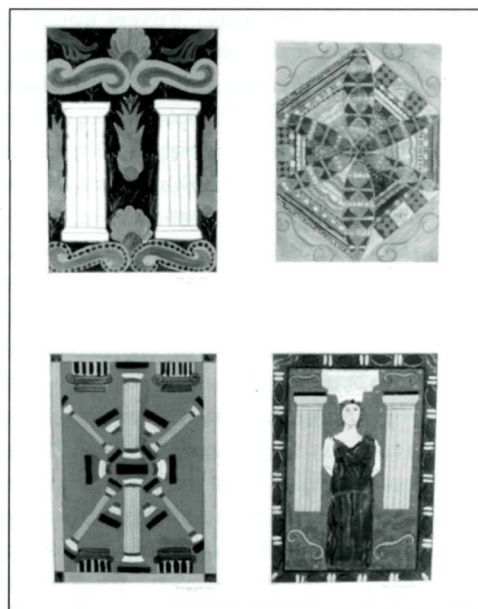
Έχουν μέχρι σήμερα τυπωθεί τα πρακτικά των τριών συνεδρίων στο περιοδικό “Αρχαιολογία”,

(τεύχος 52) και σύντομα θα ακολουθήσουν τα επόμενα. Η αξία τους συνίσταται στην πολυμερή και διεπιστημονική προέλευση των ανακοινώσεων. Ο εκπαιδευτικός που ενδιαφέρεται, έχει τη δυνατότητα να δει συγκεντρωμένα 52 πρωτότυπα προγράμματα σχετικά με την Ακρόπολη και την εποχή της, τα οποία εμπεριέχουν νέες ιδέες, καθώς και μεθόδους και εφαρμογές, που συνάδελφοί τους με το ίδιο υπόβαθρο, τις ίδιες δυνατότητες και τους ίδιους στόχους δημιούργησαν. Ο εκπαιδευτικός που ενδιαφέρεται μπορεί να αντιγράψει την ιδέα ή την μέθοδο, μπορεί να την προσαρμόσει στα δικά του δεδομένα, μπορεί τέλος να δημιουργήσει κάτι καινούργιο, δικό του.

Μέσα από τις ανακοινώσεις αυτές έχουμε τη δυνατότητα να παρακολουθήσουμε τόσο τη διαδικασία της διδασκαλίας, όσο και τις διαφορετικές τεχνικές, που οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιήσαν. Όλων των ειδών οι μέθοδοι και τα υλικά χρησιμοποιούνται για να επιτευχθεί ο στόχος, δηλαδή η δημιουργία του κάθε μαθητή, αυτή που τον εκφράζει περισσότερο. Σε κάποιες από τις ανακοινώσεις ο εκπαιδευτικός δίνει μεγαλύτερη έμφαση στην παράλληλη γνώση που ο μαθητής μπορεί να συγκεντρώσει, στην ορολογία της αρχιτεκτονικής, στα ιστορικά γεγονότα. Αλλού το ενδιαφέρον του εκπαιδευτικού είναι στραμμένο εξ’ ολοκλήρου στην αύξηση της δημιουργικότητας του μαθητή και στην καλλιτεχνική του έκφραση.

Η μελέτη του χρώματος γίνεται με όλων των ειδών τις μπογιές, με τέμπρα, με κηρομπογιές, με ακουαρέλλα. Οι τεχνικές του μπατίκ, του κολλάζ και του χναριού συμπληρώνουν την εικόνα. Οι κίονες και οι κεραμώσεις της Ακροπόλεως δημιουργήσαν την έμπνευση για ελεύθερη έκφραση διακοσμητικών στοιχείων καθώς και σχημάτων με καλειδοσκοπική μορφή. Πολλά νέα ακροκέραμα δημιουργήθηκαν έτσι. Οι γλυπτικές δυνατότητες αυξάνονται με τη χρήση διαφόρων ευκολόχρηστων υλικών. Έτσι η κενταυρομαχία αποδίδεται με σαπούνι, με γύψο, με papier-maché. Οι ρητίνες, ο πηλός, η πορσελάνη είναι κάποια από τα υλικά που χρησιμοποιούν επίσης οι μαθητές. Κοσμήματα όλων των ειδών δημιουργούνται από τις πλαστικές μήτρες, που συνοδεύουν τη μουσειοσκευή της Ζωφόρου. Γίνεται προσπάθεια επίσης να δουλεύουν αρχαίες τεχνικές.

Το όνομα της Ακροπόλεως γράφεται από μελλοντικούς γραφίστες με πολλούς τρόπους. Αφίσεις για το

Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων σχεδιάζονται, καθώς επίσης μπουκάλια αρωμάτων και ρολόγια Swatch. Άλλοι κατασκευάζουν επιτραπέζια παιχνίδια με σχετικά θέματα. Τα λατομεία και οι γερανοί είναι ιδιαίτερα αγαπητό θέμα στους μαθητές. Η οργάνωση μίας εταιρείας με την ονομασία “Μαρμαρογλυπτική Αθηνών: ο Ικτίνος” που παρήγαγε μακέτες των λατομείων είναι ανάμεσα στα έργα των παιδιών. Κίονες, κιονόκρανα, και όλων των ειδών οι μακέτες ναών κατασκευάζονται. Ο ναός γίνεται από χαρτόνι, από γύψο, από καλαμάκια, από ζάχαρη επάνω σε μία τούρτα. Τα μακαρόνια μας προσφέρουν ιδιαίτερες δυνατότητες για να φτιάξουμε πόρτες αρχαίων ναών, οι οποίες μάλιστα ανοίγουν για να φανεί το λατρευτικό άγαλμα.

Κάποιοι μαθητές αναζήτησαν σπόρια και κλασικές μορφές σε βυζαντινές εκκλησίες, σε νεοκλασικά και μεταμοντέρνα κτίρια καθώς και σε έργα γνωστών καλλιτεχνών του 19ου και του 20ου αιώνα. Η κλασική αρχιτεκτονική και οι ρυθμοί της στάθηκαν η έμπνευση για το σχεδιασμό της “Πόλης του μέλλοντος με αρχαία ελληνικά στοιχεία”. Έτσι σχεδιάστηκαν ένα τριώροφο για στάθμευση αυτοκινήτων με κίονες γύρω γύρω, ένα κέντρο διασκέδασης με τη μορφή ακροκεράμου και πολλά άλλα ενδιαφέροντα κτίρια.

Το Ερέχθειο κατασκευάστηκε με έτοιμα κινητά στοιχεία (lego). Στην πομπή των Παναθηναίων (για τους προσκυνητές και τα ζώα) χρησιμοποιήθηκαν έτοιμες φιγούρες (playmobil). Η διδασκαλία του αρχαίου δωδεκαθέου μέσα από την ενότητα της Ζωφόρου, είναι πολύ αγαπητή στα παιδιά. Στην Δ΄ Δημοτικού, η μελέτη των Δώδεκα θεών έγινε πολύ πιο ενδιαφέρουσα στους μαθητές, όταν απέδωσαν τις ιδιότητες των θεών και τα σύμβολά τους στις κούκλες τους, τους Σκανδιναβούς Ευχούληδες. Διαφημίσεις για το ανοιχτό Πανεπιστήμιο από την Αθηνά, μία καινούργια μάρκα κινητών τηλεφώνων τα ΕΡΜΟΦΟΝ φυσικά από τον Ερμή, πραγματοποιήθηκαν από τους μαθητές. Οι θεοί “σήμερα και χτες” είναι μερικές από τις ιδέες των μαθητών.

Σε κάποια σχολεία εκπαιδευτικοί διαφορετικών ειδικοτήτων συνεργάστηκαν με αποτέλεσμα να προκύψουν μεγαλύτερα προγράμματα, που ενσωμάτωσαν μαθήματα της Βιολογίας, της Γεωγραφίας, των Μαθηματικών, της Φυσικής και της Χημείας. Μαθητές κατασκεύασαν χρωστικές, χρησιμοποιώντας παλαιότερες μεθόδους. Κατασκεύασαν επίσης όξινη βροχή στο σχολείο και πειραματίστηκαν για τα αποτελέσματά της σε πέτρες που είχαν μαζέψει. Στο μάθημα της Βιολογίας ολοκληρώθηκε μελέτη για τη δεντροφύτευση της Ακροπόλεως.

Η ανατίναξη του Παρθενώνος το 1687 κατά την εκστρατεία του Βενετού Μοροζίνι, εξάπτει πάντα τη φαντασία των μαθητών. Το ημερολόγιο του ναυάρχου γράφτηκε με μελάνι σε περγαμηνή, εφημερίδες της εποχής μας έδωσαν δημοσιογραφικές περιγραφές των γεγονότων. Ένα βίντεο παρουσίασε ρεπορτάζ για τις ειδήσεις των 9.00 μ.μ. με συνεντεύξεις παράλληλα του Μοροζίνι, του Διευθυντή Ακροπόλεως, του ασφαλιστή και άλλων.

Η έκδοση μαθητικών εντύπων ή εργασιών από το σύνολο μίας ομάδας μαθητών είναι διαδικασία διδασκαλίας επιβεβλημένη σήμερα. Η πολυσχιδής εμπειρία της εκδοτικής εργασίας που με τους επεξεργαστές κειμένων και τους εκτυπωτές μπορεί σχετικά εύκολα να έχει ένα άρτιο αισθητικό αποτέλεσμα, συγκεντρώνει πολύτιμες για τον μαθητή γνώσεις. Έτσι 93 μαθητές της Δ΄ Δημοτικού δημιούργησαν ένα βιβλίο για τη

Ζωφόρο του Παρθενώνος. Άλλοι 106 μαθητές της Α΄ Γυμνασίου δημιούργησαν σε μία πρώτη μορφή τρία τεύχη με θέμα “Μια Μέρα στην Ακρόπολη” και αργότερα τα τύπωσαν σε ένα ολοκληρωμένο μικρό βιβλίο. Επίσης μαθητές της Γ΄ Γυμνασίου δημιούργησαν το βιβλίο “Οι μαθητές ζωγραφίζουν την ιστορία της Ακρόπολης”, και άλλοι συγκέντρωσαν υλικό και έγραψαν οδηγούς. Μαθητές της Α΄ Λυκείου τύπωσαν έναν “Οδηγό του Κέντρου Μελετών Ακροπόλεως” ως αποτέλεσμα της πολύμηνης εργασίας τους για την Ακρόπολη και 30 μαθητές της Γ΄ Γυμνασίου έγραψαν και τύπωσαν οδηγό του αρχαιολογικού χώρου και του Μουσείου Βραυρώνος,

στην ανατολική Αττική. Στη Σύρο, το νησί με τα καλύτερα παραδείγματα του Κλασικισμού, 26 μαθητές με ερέθισμα τις μουσειοσκευές “το Ιερό της Ακροπόλεως” και “Ρυθμοί της Κλασικής Αρχιτεκτονικής”, κατέγραψαν και μελέτησαν στοιχεία και μορφές από την αρχαιότητα στα κτίρια της πόλης τους, τα φωτογράφησαν, έψαξαν σε αρχεία και συνέταξαν ειδικό τεύχος για τα νεοκλασικά της Ερμούπολης.

Άλλα σχολεία έγραψαν βιβλία για τους θεούς του Ολύμπου. Κάθε βιβλίο είναι αφιερωμένο σε ένα θεό. Με κολάζ φτιάχνεται η φωτιά του Ηφαίστου. Το βιβλίο της Αθηνάς έχει σχήμα κουκουβάγιας, του Απόλλωνα λύρας, του Ποσειδώνα δελφινιού, του Δία σύννεφο με κεραυνό. Στο εσωτερικό του βιβλίου ο Δίας τσακώνεται με την Ήρα. Το βιβλίο για την Αφροδίτη δεν μπορεί να έχει άλλη μορφή από μία καρδιά που κλείνει με ένα βέλος. Ένα λουλούδι αποτελεί το φόντο της σελίδας. Μέρα με τη μέρα όλο και περισσότερα σχολεία ζητούν να συμμετάσχουν στα προγράμματά μας και παράλληλα πληθαίνουν τα παραδείγματα εκπαιδευτικών και μαθητών, που οργανώνουν ανάλογες δραστηριότητες, εκδόσεις, εκθέσεις και εκδηλώσεις.

Αυτά μας επιβεβαιώνουν ότι **παράλληλα με τη μελέτη και την αποκατάσταση των μνημείων στην Ακρόπολη διαμορφώνεται μια νέα γενιά δασκάλων που μαθαίνει να κατανοεί το μήνυμα της αρχαίας τέχνης και μια νέα γενιά παιδιών, που θα πάρει στο μέλλον την ευθύνη της ελληνικής πολιτιστικής κληρονομιάς έχοντας περισσότερες γνώσεις και περισσότερη ευαισθησία.**

Κορνηλία Χατζηασλάνη
αρχιτέκτων - αρχαιολόγος, Α΄ ΕΠΚΑ